

**DENİZLİ HALKEVİ DERGİSİ:**  
**İNANÇ**  
**(1937-1946)**

Süleyman İnan\*

**ÖZET**

Atatürk döneminde, ulus ve yurttaş olma bilincini vermede bir araç olan ve bu yüzden birer kültür kurumları olarak ortaya çıkan Halkevleri, amaca yönelik fikirleri halka yayabilmek için kısa süre içerisinde dergi çıkarmaya başlamışlardır. Bu dergilerden biri olan Denizli Halkevi dergisi İnanç, Denizli'nin yerel tarihinde önemli bir kaynak olma özelliğini hâlâ korumaktadır. Bu çalışmada, İnanç Dergisi'nin ortaya çıkışı, yaşanan sıkıntılar, işlenen konular ve derginin kapatılması ele alınmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** İnanç Dergisi, Halkevleri, Denizli Halkevi, Cumhuriyet Halk Partisi.

**ABSTRACT**

The People's Houses, which are came to be known as the institutions of culture and which is also a means of giving people the idea of being a nation and a citizen, began to publish journals in order to reveal their politics to the public. During the period of Atatürk , the journal of People's House of Denizli which is called İnanç, has been going on to be an important source for the history of Denizli. So, in the study, the first publishing of İnanç, some problems during the publishing period, the subjects in the journal and closing of the journal have studied.

**Key words:** The Journal of İnanç, People's Houses, Denizli People's House, Republican People Party.

**GİRİŞ**

Denizli Halkevi dergisi olan İnanç Dergisi üzerine yapılan araştırmalar oldukça azdır. Özellikle Denizli'nin tarihi, kültürü ve sanatına ilişkin kaleme alınan yazılarda bu dergiye kaynak olarak başvurulmasına karşın, şimdiye dek doğrudan bu dergi üzerinde durulmamıştır. Bu çalışma, İnanç Dergisi'nin kendisini ele alarak bir eksikliği giderme amacı taşımaktadır.

**İnanç Dergisi'nin ortaya çıkması**

İnanç Dergisi, 1932'de açılan Denizli Halkevi'nin çıkarttığı bir dergidir. Denizli Halkevi'nin açılışından beş yıl sonra yayınlanmaya başlayan bu dergi, aralıksız olarak sekiz yıl boyunca varlığını sürdürmüştür.

İnanç Dergisi ile ilgili ilk haberi, yurt çapında yayımlanan ve yarı-resmi nitelikli Ulus Gazetesinin 3 Nisan 1937 günü sayısında rastlıyoruz. Bu haberde şöyle denilmektedir:

*“(Denizli) Halkevimiz bir dergi çıkarmaya hazırlanıyor. İnanç Dergisi öteki arkadaşlarını çok yakından selamlayacak ve onların safında kuvvetli ve verimli bir yer alacaktır. Bu dergide, Denizli'nin bütün gençliği samimiyetle çalışacaktır. Bilhassa dergi erkinlik savaşına ait güzel ve bugüne kadar hiç dokunulmamış konuların hikayelerini taşıyacaktır ve öteki arkadaşlarından geri kalmayacağıni gösterecek olan bu kıymetli yazılar büyük ve güzel bir sürpriz olacaktır.”<sup>2</sup>*

Bu haberden anlaşılacağı gibi, İnanç, Türkiye'de çıkan ilk Halkevi dergisi değildir. İnanç'dan önce, başta Ankara'da çıkan “Ülkü”; İstanbul'da çıkan “Yeni Türk” olmak üzere 26 çeşit başka dergi yayımlanmıştı<sup>3</sup>. Bu haberde dikkati çeken diğer bir nokta, haberin verildiği tarihtir; yani 3 Nisan

\* Dr., Pamukkale Üniversitesi, Tarih Öğretim Elemanı.

<sup>1</sup> Bir kaynakça çalışması olarak, Bahar Eker'in 1995'de Hacettepe Üniversitesinde hazırladığı bir lisans tezi vardır. Bkz. **Denizli Halkevi'nin Çıkardığı İnanç Dergisi'nin Bibliyografyası**, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halkbilimi Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış lisans tezi), II+82 s. Yine bir tez olarak hazırlanan; fakat, sonradan kitaplaştırılan Nurettin Güz'e ait çalışma ise, bütün halkevleri dergileri üzerine yapılmış bir inceleme olduğundan dolayı yüzeysel bilgiler verir. Ancak, Güz'ün kitabı, bu konuda ilk başvurulacak kitaplardan biridir. Bkz. **Tek Parti İdeolojisinin Yayın Organları, Halkevi Dergileri(1932-1950)**, Bilge Yapım Yayınları, Ankara, 1995.

<sup>2</sup> N.K., “Denizli'de Halkevinin Çalışmaları”, **Ulus Gazetesi**, 3 Nisan 1937.

<sup>3</sup> Diğer Halkevleri dergilerinin yıllara göre isimleri şunlardır: 1932-1933 dönemi; Ülkü (Ankara), Aksu (Giresun), Taşpınar, Halk Bilgisi Haberleri (Eminönü-İstanbul), Yeni Türk (İstanbul), Doğu, Halkevi (Eskişehir), Kaynak (Balıkesir), Altıok, 1934-1935 dönemi; Ün (Isparta), Akpınar (Niğde), Anafarta, Uludağ (Bursa), Altan (Elazığ), Batı Yolu, Altın Yaprak

1937'dir. Fakat, İnanç Dergisi'nin ilk sayısının bu haberin çıkmasından bir ay önce, yani Mart 1937'de çıktığı bilinmektedir. 3 Nisan'da çıkan ve yukarıdaki değinilen haberde, İnanç Dergisi'nin hazırlıklarından söz edilmekte ve bu derginin yakın zamanda çıkacağı haberi verilmektedir. Dolayısıyla, İnanç'ın ilk sayısı, aslında Nisan ayında baskıya hazırlanılmasına rağmen, derginin üzerine Mart ayının tarihi geçirilmiş olsa gerektir.

Derginin “İnanç” ismini alması tarihî bir isimden kaynaklanmaktadır. İnanç ismi, 1313-1317 yılları arasında eski adı Ladik olan Denizli'de hüküm sürmüş İnançoğulları Beyliğinden almaktadır<sup>4</sup>. Diğer bazı Halkevi dergilerinin isimleri -4 Eylül(Sivas), 19 Mayıs (Samsun) gibi- yeni rejimin tematik olgularını yansıtırken, Denizli Halkevi'nin dergi ismi kendi yerel tarihine dayandırılmıştır. Derginin çıktığı sıralarda Denizli Saylavı (Milletvekili) olan Necip Ali Küçüka, dergi adı İnanç'ın, sadece Denizli'ye hizmet etmiş bir kişiyi hatırlatmadığını; aynı zamanda Atatürk'ün inkılap hareketlerine “imanın(inancın)” da bir ifadesi olduğunu belirtmiştir. Necip Ali Bey, derginin ilk sayısında bu konuda şöyle demektedir<sup>5</sup>:

“Bir ülküye sadakatle bağlanmak itibarıyla Denizli, Atatürk'ün ilk emir ve irşadına itaat etmiş ve inanmış bir memleketir”

### İnanç Dergisi'nin özellikleri ve yönetimi

İnanç Dergisi, her ay 700 adet olmak üzere basılan 16X24 cm ebatlarında ve 20 sayfalık bir dergidir<sup>6</sup>. 1942 Ağustos sayısına kadar üçüncü hamur kağıda basılan dergi, bu sayıdan itibaren ikinci hamur kağıda basılmıştır<sup>7</sup>. Derginin başlığının hemen sol tarafında, bir daire içinden çıkan altı ok, CHP'nin altı ilkesini sembolize etmektedir.

Diğer Halkevlerinde olduğu gibi, Denizli Halkevi'nin de kendine ait bir matbaa kurmasına yönetmelik gereği izin verilmemiştir<sup>8</sup>. Bu durumda, İnanç Dergisi piyasalardaki matbaalarda basılmak zorunda kalmıştır. Derginin bazı sayıları İstanbul'da olmak üzere, çoğu sayısı Denizli'deki matbaalarda basılmıştır. İnanç Dergisi'nin hangi sayılarının nerede basılmış olduğunu aşağıdaki gibi gösterebiliriz:

<u>Dönem</u>	<u>Sayılar</u>	<u>Matbaa-Basımevi</u>	<u>Şehir</u>
Mart 1937-Temmuz 1941	1-53	Yeni	Denizli
Ağustos 1941-Ocak 1942	54-59	Cumhuriyet	Denizli
Şubat 1942-Eylül 1943	60-79	Ülkü	İstanbul
Ekim 1943	80	Cumhuriyet	Denizli
Haziran 1944-Mayıs 1945	81-99	Osmanbey	İstanbul
Kasım 1945	100	Vakit	İstanbul
Aralık 1945-Eylül 1946	101-106	Cumhuriyet	Denizli

İnanç Dergisi, diğer Halkevleri dergilerinde olduğu gibi, ticarî bir amaç taşımamıştır. Bu yüzden, derginin yazarlarına ücret ödenmemiştir. Böyle bir kararın alınmasında, diğer Halkevi dergilerine örnek olan Ankara Halkevinin çıkarttığı Ülkü Dergisi'nin yayın politikası belirleyici olmuştu. Çünkü, Ülkü Dergisi'nin ilk sayısında Recep (Peker) Bey, Ülkü'nün sadece hizmet amacı taşıdığı için yazı sahiplerine para vermeyeceğini, yazarların sadece inandıkları davayı başkalarına duyurmayı amaç edineceklerini yazmıştır<sup>9</sup>. İnanç Dergisi için, her ne kadar ticarî bir amaç

(Bafra), 19 Mayıs (Samsun). 1936 yılı; 4 Eylül (Sivas), Konya (Konya), Dıranaz (Sinop), Devrimin Sesi, Ilgas, Taşan, Ülker (Niksar), Yeni Milas (Milas), Burdur (Burdur). Nurettin Güz, a.g.e., s.IV-VIII

<sup>4</sup> Burhan Saraçoğlu, “Mecmuanın adını niçin İnanç koyduk”, İnanç Dergisi, S.1 (Mart 1937), s.3-4.

<sup>5</sup> Necip Ali Küçüka, “İnanç”, İnanç Dergisi, S.1(Mart 1937), s.1-2.

<sup>6</sup> Denizli Halkevi Reisi Avukat Naili Küçüka'nın verdiği bilgiden. Bkz. T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Cumhuriyet Halk Partisi, Fon kodu. 490.1.0.0, Belge nu. 831.282.1 (04.05.1942), s.22. İnanç Dergisi'nin 66.sayısında (Ağustos 1942) ebadı 20X28 cm olmuştur.

<sup>7</sup> Nurettin Güz, a.g.e., s.104.

<sup>8</sup> CHP Halkevleri Çalışma Talimatnamesi, Zerbamat Matbası, Ankara,1940, (madde 18).

<sup>9</sup> “Ülkü Niçin Çıkıyor?”, Ülkü Dergisi, C.I, S.1 (Şubat 1933), s.10.

güdülmemişse de, dergiye kağıt, mürekkep, baskı ve posta harcamaları için bir fiyat konmuştur. İlk sayıdan 22. sayıya kadar 10 kuruşa satılan İnanç dergisi, 23. sayıdan 94. sayıya kadar 12,5 kuruşa; 95. sayıda son sayıya kadar ise 15 kuruşa satılmıştır<sup>10</sup>.

Derginin direktörlüğünü (imtiyaz sahipliğini), 1939 yılının Nisan ayına kadar avukat Ethem Mutlu üstlenmiştir. Mutlu, 15 Ağustos 1938'de Denizli İlbaylığına (İl Başkanlığına) imtiyaz sahipliğinden istifa ettiğini bildiren bir dilekçe vermiştir<sup>11</sup>. Mutlu'nun istifa için öne sürdüğü gerekçesi, o sırada kabul edilen Basın (Matbuat) Kanununda yapılan değişikliklerle<sup>12</sup> istenen bazı şartlardır. Bu şartlardan en önemlisi de, derginin imtiyaz sahiplerinden 500 liralık teminat mektubu istenmesiydi. Bu, o zaman için ödenmesi güç bir paradır<sup>13</sup>. İstifa eden Mutlu'nun yerine, Hulusi Oral getirilmiştir<sup>14</sup>.

### İnanç Dergisi'nin İçeriği

Dergide, belli aylarda hep klişe konular işlenmiştir. Örneğin, Ekim ayında Cumhuriyet, Nisan'da çocuk ve "inkılâp şehidi" Kubilay'ın ölümü, Mayıs'ta gençlik ve hava şehitleri, Ağustos'da zafer temaları... Bundan başka, derginin hemen her sayısında yerel incelemeler, folklorik bilgiler, unutulmuş kişilere ait yazılar, şiirler, hikayeler yer almıştır. Ayrıca, gençlerin teşvik edilmesi için, onların bazı yazıları yayımlanmıştır. Derginin içeriğiyle ilgili bütün bu unsurlar, aslında parti genel merkezinin Halkevleri dergilerinden istenen esaslar kapsamında belirlenmiştir.

İnanç'da çıkan yazıların içeriğindeki konuların ne oranda işlendiğini basit bir yol olan çeteleme yöntemiyle şöyle gösterebiliriz:

*Türk inkılabı ve gündem %36, folklor ve dil %22, tarih ve coğrafya %14, köycülük ve tarım %6, güzel sanatlar %12, Halkevi haberleri %1, diğerleri 9.*

İnanç dergisi de diğer Halkevleri dergileri gibi belli esaslar dahilinde yayınlanıp yayınlanmadığını kontrol için parti merkezince denetlenmiştir. Nitekim, CHP Genel Sekreterliğinden 4 Teşrinevvel (Ekim) 1938'de gönderilen yazıda<sup>15</sup>, İnanç Dergisi'nin içeriği eleştirilmekte ve sonraki sayılarında Halkevleri dergilerinden beklenen amaca uygun bazı değişiklikler istenmektedir. Örneğin, derginin bir sayısında sekiz yazıda üç imzanın dikkati çektiği, yazı dizilerine daha çok yer verildiği, büyük eserlerin tercümelerine girildiği konuları üzerinde durulmaktadır. Buna karşın, dergi baskı ve düzen bakımından "temiz" bulunmaktadır.

Bu yazıdan sonra, lisede Türkçe öğretmeni olan Ata Lütfi Özdil, "Halkevleri Dergileri" başlıklı yazıda, büyük şehirlerdeki Halkevi dergilerinin "evrensel neşriyat" olsalar bile, küçük vilayetlerdeki dergilerin ancak kendi çevrelerinin incelemelerini yayınlarsa "enteresan ve orijinal" bilgiler verebileceğinden söz ettikten sonra, İnanç dergisinden şöyle şikayet etmektedir:

"Dergide (Halkevi çalışma) kollarının hiç birine ait rapor yoktur. Çıkan yazılarda vilayetimizin çok defa hiçbir münasebeti yoktur. Ve her sayı, baştan sona kadar fahiş tertip sehviyle doludur" <sup>16</sup>.

Dergi için çoğu zaman yazı sıkıntısı çekilmiştir. Bu yüzden, yazılar, özellikle Denizli Lisesi öğretmenlerinin ellerinde kalmıştır. Sonraları bu durum şikayet konusu olmuştur. 1940 yılının ikinci ayında çıkan dergide, "*Dergimiz yeni çalışma yılına girerken*" başlıklı İnanç imzalı yazıda, İnanç Dergisi'nin şimdiye kadar bir çok güçlkle karşılaştığı, sayfa sayısının çok denmeyecek olan ve ancak 35'i bulan bir baskı yapabildiğinden söz edilerek, bunun biricik sebebinin derginin zaman zaman yazısız kalmasından ileri geldiği belirtilmiştir<sup>17</sup>. Bu yüzden, derginin her ay düzenli bir şekilde yirmi sayfa çıkması gerekirken, öyle aylar olmuştur ki, ya birkaç imzayla sınırlı yazı dizilerine, ya da iki ayda bir olmak üzere mümkün olduğu kadar çeşitli imzalarla, fakat az sayfayla çıkmıştır. Nitekim,

<sup>10</sup> Nurettin Güz, **Tek Parti İdeolojisinin Yayın Organları, Halkevi Dergileri(1932-1950)**, s.104-105.

<sup>11</sup> **T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi**, Cumhuriyet Halk Partisi, Fon kodu. 490.1.0.0, Belge nu. 831.282.1 (15.08.1938).

<sup>12</sup> 3518 sayılı kanunun 9. maddesi.

<sup>13</sup> Hıfzı Topuz, **Başlangıçtan Günümüze Türk Basın Tarihi**, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1996, s.95.

<sup>14</sup> **İnanç Dergisi**, S.26 (Nisan 1939), s.1

<sup>15</sup> **T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi**, Cumhuriyet Halk Partisi, Fon kodu. 490.1.0.0, Belge nu. 831.282.1 (04.10.1938).

<sup>16</sup> **İnanç Dergisi**, S.36 (Şubat 1940), s.13-14.

<sup>17</sup> **İnanç Dergisi**, S.36 (Şubat 1940), s.1.

yeni dönemde dergi etrafında yeni yazarları toplamaya karar verilmiş ve derginin sonuna, bu durumu ortaya koyan duyuru niteliğinde bir yazı konmuştur<sup>18</sup>.

İnanç, bir kültür dergisi olduğu için Halkevleri ile ilgili olmak dışında duyuru veya reklam verme eğiliminde değildir. Fakat, derginin ilk sayılarında “Ulusal Ekonomik ve Artırma Kurumu”nun propaganda niteliğinde yazılarına yer verilmiştir. Bu yazılara birkaç örnek verelim: “Reçel ve şurup giren evlere tatsızlık girmez”<sup>19</sup>, “Vatandaş! Kurban bayramında misafirlerine üzüm, incir, fındık, badem, fıstık ikram et”<sup>20</sup>, “Ev kadını! Bol çilek meyvesinde reçel ve şurup yapmayı ihmal ettinse, bari vişne mevsimini kaçırma”<sup>21</sup>. İnanç’ın son sayılarında, daha çok maddi sıkıntıları bir ölçüde giderebilmek amacıyla bir tek sayfasında bazı reklamlar konulmuştur. Bu reklamlarda yer alan kuruluşlar da sayılıdır: Denizli İktisat Bankası, Denizli Ziraat Bankası Şubesi, Şemsi Terakki Debağat ve Ticaret Şirketi, Garbi Anadolu Dokumacılar Küçük Sanat Kooperatifler Birlik Kooperatifi.

### İnanç Dergisi’nin kapanması

Derginin en önemli sorunu, parasızlık yüzünden yaşanan kağıt sıkıntısı olmuştur. Gerçi, böyle bir durum sadece İnanç Dergisi için söz konusu değildi. Nitekim, Denizli’nin Cumhuriyetin ilanından sonra en önemli yerel gazetesi olan haftalık “Denizli gazetesi” bile, 19 yıl sonra, yani 1942’de kağıt bühranı yüzünden hükümetin aldığı kararla kapatılmıştı<sup>22</sup>.

İnanç Dergisi’nin satışıyla sağlanan paralar ve CHP genel sekreterliğinden gönderilen abone bedeli<sup>23</sup> yine dergiye aktarılmış ; fakat bazen bu para da yeni sayıların çıkmasında yeterli olmamıştır. O vakit, Denizli’de her ay dergi için kağıt temin etmek güç olduğundan, 8-9 aylık veya bir yıllık olmak üzere “ihtiyat kağıdı” denilen kağıtları önceden alma yoluna gidilmiş veyahut kağıt işini derginin basıldığı matbaa çözümlenmiştir. Kağıtsızlık yüzünden İnanç Dergisi, her ay düzenli bir biçimde çıkamamış, bazı sayılar birleştirilmiştir.

#### İnanç Dergisinde Birleşik Sayılar

23-24-25	Şubat 1939
32-33	Ekim-Kasım 1939
34-35	Aralık 1939-Ocak 1940
60-65	Mart-Temmuz 1942
72-77	Temmuz 1943
78-79	Ağustos-Eylül 1943
81-89	Haziran 1944
92-93	Eylül-Ekim 1944
94-95	Kasım-Aralık 1944
96-97	Ocak-şubat 1945
99-100	Nisan-Mayıs 1945
104-105	Mayıs-Haziran 1946

İnanç Dergisi’ne, CHP Genel Sekreterliğinin abone olmak yoluyla yapılan yardımı 1947 yılının hemen başında kesilmiştir. Çünkü, Ankara’da çıkmakta olan *Ülkü Dergisi* bundan böyle, sadece Ankara’nın değil, yurt çapında bir Halkevleri Dergisi olacaktır. Bu durum, Denizli’de çıkmakta olan İnanç Dergisi’nin maddi olarak güçlü bir dayanağı olan başkentten desteğini çekmesi demektir. Nitekim,

<sup>18</sup> Duyuru şu şekildeydi: “Eli kalem tutan okuyucularımız! Şimdi, sizlerden tarih, coğrafya, dil, edebiyat, folklor, sanat ve güzel sanatlar, adet ve ananeler bakımından Denizli çevresinin güzelliklerini canlandıran yazılar bekliyoruz”.

<sup>19</sup> İnanç Dergisi, S.5 (Temmuz 1937), s.9.

<sup>20</sup> İnanç Dergisi, S.10 (Aralık 1937), s.3.

<sup>21</sup> İnanç Dergisi, S.5 (Temmuz 1937), s.12.

<sup>22</sup> İnanç Dergisi, S.60-65 (Mart-Temmuz 1942), s.15.

<sup>23</sup> Örneğin, 1943 yılının başında CHP Genel Sekreterliğinden İnanç Dergisi için (480 lira) bir yardım yapılmıştır.

CHP Genel Yönetim Kurulu Üyesi Bingöl Milletvekili Tahsin Banguoğlu imzalı Denizli Halkevi Başkanlığına gönderilen yazıda<sup>24</sup>, “mahalli değerde iyi yazılar hazırlayanların ve yetenekli gençlerin” yayım değeri olan şiir ve hikayelerini Ülkü Dergisi’ne gönderilmesi istenmektedir. Ayrıca, aynı yazıda, Denizli Halkevi’nin şiir, hikaye ve diğer başka yazıları derlemelerini, bunları zaman zaman “daha az külfetli” ve “daha çok dikkate değer” olan broşürler halinde çıkarmaları tavsiye edilmektedir. Nitekim, bu yazıdan sonra İnanç Dergisi’nin yayımlanmadığını görmekteyiz.

### SONUÇ

İnanç Dergisi, güç koşullar içerisinde çıkmasına rağmen, bugün bile Denizli’nin yerel tarihine önemli katkı sağlayabilecek bir kaynak olmuştur. Ayrıca, Denizli’nin kendi yerel yayım geleneğinde önemli bir evreyi oluşturmaktadır. Derginin yazarlarından Zeki Ülkü’nün şu edebî sözleriyle yazımızı noktalayalım:

*“Denizli’nin inancını anlatan İnanç Dergisi, vilayetimiz halkının his ve fikrini sulayan manevi nehir”dir*<sup>25</sup>.

### KAYNAKÇA

**CHP Halkevleri Çalışma Talimatnamesi**, Zerbamat Matbaası, Ankara,1940.

Eker, Bahar, **Denizli Halkevi’nin Çıkardığı İnanç Dergisi’nin Bibliyografyası**, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halkbilimi Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış lisans tezi), II+82 s

Güz, Nurettin, **Tek Parti İdeolojisinin Yayın Organları, Halkevi Dergileri (1932-1950)**, Bilge Yapım Yayınları, Ankara, 1995, 170 s.

**İnanç Dergisi**, Sayı: 1-106 (Mart 1937- Haziran 1946)

Küçük, Necip Ali, “İnanç”, **İnanç Dergisi**, S.1(Mart 1937)

N.K., “Denizli’de Halkevinin Çalışmaları”, **Ulus Gazetesi**, 3 Nisan 1937.

(Peker), Recep Bey, “Ülkü Niçin Çıkıyor?”, **Ülkü Dergisi**, C.I, S.1 (Şubat 1933).

Saraçoğlu, Burhan, “Mecmuanın adını niçin İnanç koyduk”, **İnanç Dergisi**, S.1 (Mart 1937)

**T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi**, Cumhuriyet Halk Partisi, Fon kodu. 490.1.0.0 , Belge nu. 831.282.1 ( 15.08.1938; 04.10.1938; 23.01.1947 tarihli)

Topuz, Hıfzı, **Başlangıçtan Günümüze Türk Basın Tarihi**, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1996, 232 s.

Ülkü, Zeki, “İnanç’ın Kolları”, **İnanç Dergisi**, S.37 (Mart 1940).

<sup>24</sup> **T.C.Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi**, Cumhuriyet Halk Partisi, Fon kodu. 490.1.0.0 , Belge nu. 831.282.1 (23.01.1947).

<sup>25</sup> “İnanç’ın Kolları”, **İnanç Dergisi**, S.37 (Mart 1940), s.2.